

HVAD ER SUPERVISION?

Claus Haugaard Jacobsen
Professor mso., Klinikleder
Aalborg Universitet
claush@hum.aau.dk

Supervision er mange forskellige ting!

- Supervision af
 - Erfaren privatpraktiserende psykolog
 - Nyuddannet i psykiatrien eller PPR
- Supervision af
 - Psykoanalytisk psykoterapi
 - CBT
 - Neuropsykologisk undersøgelse
- Supervision af
 - Tværfagligt personale i støttecenter
 - Individuel psykoterapi

Men der er også mange ting, som ikke er supervision!

- Et fagligt selskab for supervision har kun en berettigelse – giver kun mening – når det beskæftiger sig med supervision som noget særegent, der klart adskiller sig fra de tilgrænsende områder.
- Det er derfor helt centrale opgaver (og de primære?) for Fagligt Selskab for supervision, at få
 - defineret supervisionsbegrebet og
 - supervision afgrænset fra de tilgrænsende områder

Så opgaver bliver da

- At udvikle et supervisionsbegreb, der på én gang både er
 - tilpas rummeligt/inkludativt, og
 - tilpas udgrænsende eksklusivt

Faglige traditioner

- Udvikles, bestemmes og må derfor også forstås historisk
- Udvikler/ændrer sig løbende med tid/samf.udvikling.

Lidt om begreber

- Forestillingen om klassiske velafgrænsede kategorier (Aristoteles) må ofte opgives når det drejer sig om menneskelivet
 - Psykiatriske diagnosesystemer (DSM-IV og ICD-10)
 - Kategorisering af grøntsager (E. Rosch).
- I stedet må vi operere med følgende tredeling:
 1. centrale/prototypiske medlemskab
 2. perifert medlemskab
 3. ikke-medlemsskab

Supervision: Opslag i Engelsk-Dansk (Kjærulff Nielsen)

supervision [-'vizhøn] sb. kontrol; tilsyn; overopsyn;
supervision

supervisor ['su:pøvaizø] sb.

1. supervisor
2. tilsynsførende
3. (omtr.) inspektør
4. forstander(inde)

Fransk: Controle

Supervision: Definition af K. Gordan

- *”En **pædagogisk** metode, hvor én inden for **et fagområde** mere **kyndig og erfaren** person **uddanner eller videreuddanner** én inden for dette område mindre erfaren person.” Kurt Gordan (1996)*
- Udenlandske termer
 - Handledning
 - Veiledning
 - Controle

Bernard & Goodyear (2008)

- Supervision er en intervention givet af et mere erfarent medlem af en profession til et mindre erfarent medlem. Dette forhold er
 - Evaluativt og hierarkisk
 - udstrakt over tid
- Supervision har de samtidige formål at
 - Højne den professionelle funktion hos den mindre erfarne
 - Monitorere kvaliteten af supervisandens professionelle ydelser
 - Tjene som dørvogter for indlemmelsen i en profession

Milne (2007)

- Milne bemærker, at Bernard & Goodyears definition er blevet standard i både USA og UK, men han finder at den savner specificitet.
- Milne sonderer mellem form og funktion:
- Form: Supervision er
 - Intensiv
 - relationsbaseret
 - sagsfokuseret
- Funktion
 - Kvalitetskontrol
 - fremmelse af supervisandens kompetencer
 - Hjælpe supervisanden med at arbejde effektivt

Def. Psykoterapisupervision Jacobsen (2007)

Supervision er en særegen professionel ydelse, der finder sted som relativt hyppige faglige møder over tid mellem to eller flere personer med samme professionelle virke.

Supervisor er ofte, men ikke nødvendigvis, mere erfaren eller kyndig i forhold til supervisanden inden for den givne faglige funktion/ profession.

Mødernes og interventionernes formål er

- at udvikle, videreudvikle, vedligeholde eller restituere den professionelle funktion,
- at undersøge supervisandens professionelle aktivitet og sikre hans klienter en adækvat og forsvarlig behandling og
- at beskytte den givne profession gennem supervisors vurdering og regulering af supervisandens indlemmelse i professionelle miljøer og tildeling af beføjelser.

Yderligere karakteristika ved Sup.

- Supervision anvender metoder, der kendes fra bl.a. pædagogik og psykoterapi, men i en egen kombination.
- Supervision tager altid udgangspunkt i supervisandens/supervisandernes kasuistiske fremlæggelse af eget sagsarbejde.
- Fokus er på forståelse af og refleksion over
 - Klienten
 - rammerne om terapien
 - Samspillet mellem klienten og supervisanden
 - supervisandens egne tanker, følelser og handlinger i forhold til netop den fremlagte sag.
- Ofte inddrages også selve supervisionsprocessen og supervisionsforholdet som emne i supervisionens diskurs.

Supervisionsparametre 1

- Uddannelsessupervision vs. sup af erfarne/udd.
 - Grad af ansvar og kontrol
- Individuel vs. Gruppe
 - Hvem superviserer?
- Intern vs. Ekstern
 - Leder deltager? Er supervisor leder?
- Supervisor X Supervisands uddannelse

Supervisionsparametre 2

- Samme
- Forskellig
 - Samme i gruppen (læge sup 4 psykol.) vs tværfaglig gr.
- Supervisor X Supervisands teoretiske reference
- Supervision af forskellige sagstyper
 - Psykoterapi, miljøterapi, test, krise-situation)
- Supervisands X (og supervisors) erfaring
- Organisatoriske forhold

Grænser for hvornår noget er ”supervision”?

- Hvor forskellige kan supervisors og supervisandens teoretiske referencerammer være?
- Hvor forskellige funktioner/erfaring kan man have og stadig kalde det supervision?
- Hvor sjældent kan man mødes og stadig kalde det supervision?
- Hvor mange forskellige patienter kan supervisanden tage op og det stadig kaldes supervision?
- Hvor lav grad af formalisering af møder (ramme/kontrakt om tid, sted, betaling, roller, etc.) kan man have for at noget stadig er supervision?
- Hvor meget andet kan man tale om end sagen og stadig kalde det supervision?

Altid/Kan være/Er ikke:	Supervision	Konsultation	Undervisning	Terapi	Pers.-træn	Coaching
Samme profession/ Fagområde						
Hyppige møder over tid						
Udvikle den profes- sionelle funktion						
Sikre kvalitet af behandling						
Ansvar for proces						
Evaluering af modtagers udvikl.						
Gatekeeper						
Spec. sagsorienteret						
Sup. ofte mere erfaren						

Referencer

ernard, J.M. & Goodyear, R.K. (2008).
Fundamentals of Clinical Supervision (4. ed). Upper
Saddle River, NJ.: Pearson education.

ordan, K. (1996). *Psykoterasupervision. I
uddannelse. I klinisk arbejde og på institution*. Kbh:
Hans reitzels Forlag.

acobsen, C.H. (2007). Supervision og de
tilgrænsende områder. I: C.H. Jacobsen & K.V.